

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Qvae Considerationes De Peccatis, [et] quatuor hominis nouißimis; necnon
[et] quosdam orandi modos ... complectitur

Puente, Luis de la

Coloniae, 1611

Med. 26. Circa quinque sensus & potentias animæ externas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54597](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54597)

deficit : ideoque iumentis & bestis est similia.

MEDITATIO XXVI.

CIRCA QVINQVE

sensus, potentias, anima externas.

PUNCTVM I.

RIMUM, reuocanda sunt in memoriam peccata, quæ quinque sensibus admisi, & aliis externis corporis facultatibus: de quibus me coram Deo accusabo.

I.

ET PRIMUM OCVLIS peccaui, dum videndis rebus pulchris, vanis, curiosis, noxiis, solius vanitatis, curiositatis, aut sensualitatis intuitu, delectatus sum; cum immodestia, carnis libertate, aut aliorum offensione. Sæpe itaq; rebus videndis pecco, aut intentione, aut aspicendi modo: dum sublimes illos leuiter huc illuc gyro circumspiciens.

AVRES habui apertas ad vanos sermones, curiosos, noua impertinentia, adulationes, laudes proprias, murmuraciones, detractiones quas nec reprehendi, nec impediui; imo forte nec ingrata illa mihi esse ostendi, etiam si vel iustitiæ, vel charitatis lege ad id tenerer, & quoniam hæc mihi valdè arrident, offendunt me sermones boni; graue mihi est conciones audire, monita, & correptiones eorum, qui iure suo illas mihi adhibent interdum. ODO-

RATV, GVSTATV, TACTV, in multis deliqui, circa gulã, & luxuriã, sicut in horum

horum victorum propriis meditationibus supra dictum est.

QVID verò dicam de peccatis LINGVAE? II.
 Nam verba aliqua protuli contra reuerentiã, Dei nomini debitam; alia contra honorem, & famam proximi; alia in graue animæ meæ detrimentũ: vt constat ex iis, quæ in primis punctis meditationum præcedentium posuimus: Alia verba dixi, quæ ob defectum aliqua: ū circumstantiarũ, vitiosa fuerũt: dũ locutus sum, quæ statũ meũ & professionẽ dedecebãt aut in locis, & tẽporib. prohibitis, quale esset, nimirũ loqui in Ecclesia, Missa, aut concione, cũ offensione aliorũ; aut si Regulis statũs mei. (quia sum religiosus.) tenebar seruare si cẽciũ; aut si in loquẽdo, modũ min⁹ aptũ seruau, quia festinãter, præcipitãter, affectatẽ, aut arrogãter locut⁹ sũ.

Si itaq; verborum meorũ peccata inspiciam, facile erit, illud D. Iacobi affirmare, quod lingua mea fuerit. *a Vniuersitas iniquitatis in meã* a Iac. 3. 6.
 enim linguã omnes vniuersi huius iniquitates conuenisse videntur, quæ vt *ignis quidã inflãmat rotã natiuitatis meæ per totum virgẽ cursum.*

His peccatis adiungi possunt alia immodestæ, inordinationis, in vsu reliquorum membrorum, & potentiarũ externarum: vt sunt cachinni nimii, subsãnationes, irrisiones, & leues capicis, pedũ, & manũ motus; incessus affectatus, & nimium cõpositus, aut nimirũ festinus, aut indecẽs; & similes alij, qui exiguã prodũt animi grauitatem; de quibus Sapiens, dixit. *b Amictus* b Eccl. 19.
corporis, & risus dentium, & ingressus hominis 27.

enunciant de illo, & quanta intus maneat virtus, ostendunt.

HABEC peccata perpendens, grauius erubescam: quod potentiis à Deo mihi tributis, tam malè sim vsus, & solùm ad palatum meum, delicias, & honores. O Deus magne, quomodo tantam inordinationem hactenus tolerasti? O miser homo, quomodo ausus es illam contra Deum attentare?

PUNCTVM II.

STATIM considerabo grauià damna, quæ ex horum sensum parua custodia, & mortificatione mihi proueniunt.

NAM primum, illi sunt portæ & fenestra, per quas (vt Ieremias Propheta ait) *a mors ascendit, & ingreditur domus nostras*: mors, inquam, culpæ ingreditur domum animæ meæ, destruitque vitam gratiæ, & vitalem charitatis calorem suffocat. Per easdem, tentationes demonum ingrediuntur, qui latronum instar, conscientiæ meæ domum deprædantur, & donis Dei ac virtutibus eam spoliant. Et hac de causa idem Propheta dixit: *b Oculus meus deprædatus est animam meam.*

Et vt oculus originalè Eux iustitiam, Dynæ Carnis integritatem, Dauidi castitatem, & iustitiam deprædatus est, ita in me modò temperantiam, modò obedientiam, & sæpe deuotionem aufert. Et idem efficit auditus & lingua. Nam *c sicut Vrbs patens & absque murorum ambitu si portæ pateant, nec adsit custodia, facile*

cilè hostes ingressi totam deprædantur ac destruant: ita contingit animæ, sensus suos non custodienti.

IDEEM sensus admittunt imagines ac figuras rerum spectabilium, quæ ipsam phantasiam ac memoriam variis distractionibus, & vagationibus inquietam reddunt; appetitum, inordinatione passionum commouent; & cor ipsum ita perturbant, vt nos ab eo expellant: vt propterea etiam sit verum, quod *oculus meus deprædatur animam meam*, si quidem attentionem, cogitationem, & affectionem subtrahit; efficitque, vt anima mea non tam intra me sit, quam extra, in rebus scilicet quas cogitat, & diligit: Et ego ipse per easdem portas à me ipso, ad diuagandum per totum mundum exeā: simul verò exit etiam Spiritus deuotionis, orationis, & contemplationis, ita vt, cum redire volo, & in me ipsum intrare, id assequi non possim, nec in propria domo quietem inuenire, propter tumultus, quos in ea experior: ex quo innumeri oriuntur defectus & damna in oratione, & consolationibus cælestibus, propterea enim. *d prohibiti sunt cali, ne darent rorem*: neque enim Deo placet, liquorem donorum suorum e *in vas* infundere, *quod non habuerit operculum*, & per quinque foramina effluit, quicquid infunditur.

d Aggei. 1. 10

e Num. 19.

15.

DENIQUE grauissima supplicia Deus illis intulit, qui in sensuum, & linguæ custodia fuerunt notabiliter negligentes: permittens eos grauiter contra præcepta, & consilia di-

III.

f. Eccl. 28.
28.

Medit. 17.

diuinæ Legis delinquere, vt ex dictis in præcedentibus meditationibus colligi potest. Quare merito Ecclesiasticus suadet. *f. Sepi auras tuas sp. nis, & linguam nequam noli audire, & ori tuo facito ostia, & seras auribus tuis, & attende, ne forte labaris in lingua & cadas in conspectu inimicorum insidantium tibi, & sit casus tuus insana vis in mortem*, modò temporalem, modò æternam in Inferno, vbi quinque sensus (vt supra est dictum) horrenda patientur tormenta, in effrenatarum appetitionum pœnam.

Quare claude, Anima mea, sensuum tuorum portas, & fenestras: nisi velis mortem & turbationem domus tuæ per illos experiri, occlude, & fræna os tuum, ne te propria lingua occidat; sept aures tuas spinis, ne te linguæ pungant alienæ, & ex alienis culpis, quas audis, proprias contrahas.

PUNCTVM III.

Sensuum
mortificatio

TERTIVM, consideranda sunt ingenia bona, quæ secum adfert sancta sensuum custodia, & mortificatio.

I.

PRI MV M enim, præterquam quòd tor prædictis malis portas occludat; easdem aperit, vt Dei Spiritus ingrediatur, qui libenter habitat in animabus, carnis, & sensuum voluptatibus mortuis: Aperit item, vt ingrediatur Spiritus Orationis, deuotionis, & cõtemplationis: delectatur enim Dominus animabus, quæ sunt horti conclusi; ad cor illis loquitur; eas cõsolatur, suaq; dona communicat, & ideo

in oratione iubet: a *Cum Oraueris intra in cubiculum tuum hoc est cor tuum; & , clauso ostio sensuum tuorum, ora patrem tuum in abscondito: ne quid ingrediatur, quod orationem nostram interrumpat; & conuersationem, qua cum caelesti patre versamur, interrumpat.*

a Matt. 6. 6.

II.

PRAETEREA, cum sensus, suas functiones iuxta Dei voluntatem (qui mortificationis est finis) exercent, portae sunt ac fenestrae per quas ingreditur vita: & quod vident, audiunt, gustant, loquuntur, eos iuuat ad spiritualem vitam, gratiam, eiusq; augmentum consequendum. Ex quo inferat, qd ait S. Iacob: *b sicut fons de eodem foramine non manat dulcem, & amarum aquam: sic non decet ex eodem ore benedictionem & maledictionem procedere: verba sancta, quibus Deum benedicimus; & mala, quibus maledicimus proximo: sed par est, omnia esse bona, Deo grata, proximis utilia, conscientiae nostrae iucunda; & similiter eisdem oculis, & auribus non expedit, vitam & mortem intrare; sed clausos esse ad omnia, quae mortis occasionem adferunt; patere vero ad ea, quae adferunt vitam; & in hoc, eorum consistit abnegatio perfecta.*

b Iacob. 3. 11.

III.

Hic addendum: modestiam & sensum mortificationis, certum esse internae virtutis indicium; proximos valde edificare; tantamq; boni odoris fragantiam ex se emittere, ut domum totam, hoc est Ecclesiam, & ipsam religionem, bonae estimationis ac nominis odore repleat: & ut insignis domus porta totam eam ita ornat, ut ad ingrediendum, &, quod intus latet, videndum

E
P
ONTE
P.

S. Amb. l. 2.
de virg.

Phil. 4. 5.

aspicientes permoueat: ita modestia sensuum, & membrorum externorum compositio, pulcherrima est virtutis, & vitæ religiosæ porta: quam aded reddit amabilem, & intuentium oculos ad ingrediendum; & iis fruendum, quæ intus occlusa continentur, alliciat, propter quam causam monuit Apostolus: *c Modestia vestra nota sit omnibus hominibus, Dominum enim prope est, & nobis omnibus præsens: in conspectu autem aded potentis Regis, omnes eius famulos decet esse valde modestos.*

DENIQUE quinque sensus (vt Meditat. 53. sextæ partis dicitur) singulares gloriæ coronas magna sua voluptate recipient in cælo, in præmium mortificationum, quas habuerunt in terra. Qua tot bonorum spe, me ipsum, ad sensus meos magno studio mortificandos, perurgebo.

HVIC meditationi, iucundo cum Christo Domino crucifixo colloquio finem imponam, quinque ipsius sensuum mortificationem, quam in cruce pertulit, perpendendo: quæ hinc quidem sanctissima fuit, splendentes admirabiliū virtutum radios ex se emittens; sed inde atrocissima, quia grauissimos dolores coniunctos habuit, quos propter peccata, meis sensibus admissa, pertulit. Et per singulos discurrendo perpendam, qua ratione eius oculi, sputis fuerint obscurati; aures blasphemiarum astantium aduersariorum; odoratus, graui Caluarie fætore, eius gustatus, felle, & aceto; tactus verò, flagellis, spinis, & clauis cruciati fuerint:

de

de quibus omnibus illi compatiens, dicam;
Poenitet me, ô dulcis Saluator, de culpis quas
quinque meis sensibus admisi; propter quas tui
adeo fuerunt horrendè cruciati: propter quo-
rum dolores humiliter supplico, ignoscas mi-
hi plurima peccata mea; ac pretiosissimo ex
quinque tuis vulneribus effuso sanguine ma-
culas ablue, quæ ex quinque his putidis fonti-
bus prodierunt: cesset iam, quæso, Domine, de-
testandus eorum fluxus, gratiâ tuâ ad illum
continendum me adiuuante, quò mortificatio-
nem, quam in hac vita exercuisti, & in morte
perpeffus es, imitando, gloriam tuam merear
obtinere. Amen.

MEDITATIO XXVII.

CIRCA INTERNAS
ANIMAE FACUL-
tates.

PVNCTVM I.

PRIMO, consideranda sunt vitia
& peccata, quæ propriam sedem
in intellectu habent; damna et-
iam, quæ ab illis procedunt; exa-
mine adhibito eorum, quæ in sin-

gulis me concernunt, quæ ad septem reduci
possunt.

PRIMUM est IGNORANTIA eorum, I.
quæ scire teneor: qualia sunt, quæ credere, pe- S. Tho. 2. 2.
tere, 9. 77.

E
P
ONTE
E.